

Revisorerna i Trollhättans Stad

Till

Fullmäktige i Trollhättans Stad

Bilaga till revisionsberättelse - Redogörelse för revision år 2023

Nedan redogörs för revisionens granskningsinsatser under 2023. Redogörelsen är en sammanfattning. De fullständiga rapporterna har redovisats löpande till kommunfullmäktige och finns att läsa på www.trollhattan.se/startside/kommun-och-politik/kommunens-organisation/revisorer/.

Granskning av styrning och uppföljning av integrationsarbetet

Granskningen visade att kommunstyrelsen delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning av integrationsarbetet och inte säkerställt en ändamålsenlig uppföljning av integrationsarbetet.

I granskningen framkom att staden under de senaste åren har utvecklat sitt arbete och stärkt samverkan avseende frågor som rör integration. Utrymme finns dock att fortsatt utveckla arbetet i syfte att säkerställa effekt av det. Granskningen påvisade en viss otydlighet i hierarkin mellan styrdokument vilket medför en risk för delvis dubbla processer.

Granskningen visade även att det finns behov av tydlighet i mandat och ägandeskap av förvaltningsövergripande projekt och processer. Detta eftersom finansiering och uppstart av projekt kan komma från såväl förvaltning som från centralt håll. I många fall följs projekt upp som en del av ordinarie verksamhet. Det finns dock exempel på projekt som inte har följts upp alls. Med en utebliven uppföljning riskerar positiva effekter av projekt att inte tas till vara.

Ett antal rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen.

Granskning av kompetensförsörjning

Granskningen visade att kommunstyrelsen delvis säkerställt en ändamålsenlig strategisk kompetensförsörjning på en övergripande nivå.

I granskningen framkom att det bedrivs åtgärder för att säkerställa en god kompetensförsörjning. En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan är framtagen. Det finns dock ingen tydlig gränsdragning mellan kommunstyrelse och nämnderna gällande mål för strategisk kompetensförsörjning. Det saknas även kartläggningar och riskanalyser på stadsövergripande nivå avseende personal- och kompetensbehov på kort och lång sikt.

Granskningen visade även att kommunstyrelsen inte har brutit ner eller konkretiserat vad en attraktiv arbetsplats innebär. Kommunstyrelsen har inte heller följt upp om staden är en attraktiv arbetsplats.

Ett antal rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen.

Granskning av likvärdig skola (med inriktning på resursfördelningsmodellen)

Granskningen visade att utbildningsnämnden i stort säkerställt en ändamålsenlig resursfördelning till stadens skolor.

I granskningen framkom att utbildningsnämnden fastställt en resursfördelningsmodell som både tar hänsyn till grundtilldelning samt kompenserat för elevernas socioekonomiska bakgrund och landsbygdsskolornas småskalighet. Granskningen visade dock att det finns skillnader i kvalitet och likvärdighet i utbildningen. Det kvarstår stora skillnader i elevernas kunskapsresultat och lärarbehörighet vilket innebär att utbildningen inte är helt likvärdig. Det konstateras därför att även om resursfördelningsmodellens intention är att skapa likvärdig utbildning finns det fortsatt utvecklingsmöjligheter.

Utifrån granskningen konstaterades det även att uppföljning av resursfördelningen inte är dokumenterad. Det finns därför ett behov av att mer ingående analysera hur den sociala tilldelningen används och hur den bidrar till en mer likvärdig utbildning.

Utifrån granskningen lämnades rekommendationer till utbildningsnämnden.

Granskning av serviceförvaltningen – Måltid och lokalvård

Granskningen visade att kommunstyrelsen inte bedriver ett ändamålsenligt arbete med förvaltningen avseende Måltid och lokalvård.

I granskningen framkom att Måltid och lokalvård bedrivit sin verksamhet utan tydligt uppdrag eller mål från kommunstyrelsen sedan dess bildande. Det har aldrig klargjorts vilka verksamheter eller bolag som serviceförvaltningen förväntas tillhandahålla tjänster till. Det har inte heller klargjorts om det övergripande målet med verksamheten ska vara kostnadseffektivitet, kvalitetshöjning eller bådadera. Granskningen visar också att kommunstyrelsens uppföljning av verksamheten är bristfällig. Det är svårt att få insyn i verksamhetens måluppfyllelse och ekonomi. Det har inte heller gjorts någon övergripande uppföljning av den organisationsförändring som genomfördes 2017/2018. Det går därmed inte att få en bild av vilka effekter den nya organisationen medfört, vare sig med hänsyn till kostnadseffektivitet eller kvalitet. Slutligen visar granskningen att det saknas samverkansavtal mellan serviceförvaltningen och de mottagande förvaltningarna, vilket resulterar i skillnader i förväntansbilder på den service som Måltid och lokalvård ska tillhandahålla.

Ett antal rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen.

Uppföljande granskning av 2021 års fördjupade granskningar

Under året har rekommendationerna från följande granskningar genomförda 2021 följts upp:

- Granskning av myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd
- Granskning av samverkan i komplexa ärenden
- Granskning av kultur- och fritidsnämndens anläggningsunderhåll
- Granskning av mark och exploatering

Den uppföljande granskningen visade att kommunstyrelsen och nämnderna vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån 4 av de totalt 11 rekommendationer som lämnats i de fyra granskningar som revisionen genomförde under 2021. Vad gällde granskning av myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd hade samtliga rekommendationer omhändertagits av arbetsmarknads- och socialnämnden. Vad gällde granskning av samverkan i komplexa ärenden kvarstod samtliga tre rekommendationer till omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden varav två bedöms vara delvis beaktade. Fyra av fyra rekommendationer bedöms kvarstå vad gällde granskning av kultur- och fritidsnämndens anläggningsunderhåll. En av rekommendationerna bedömdes vara delvis omhändertagen. En rekommendation bedömdes också kvarstå till kommunstyrelsen från revisionens granskning av mark och exploatering.

Grundläggande granskning 2023

Granskningen visade att kommunstyrelsen och nämnderna delvis säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges riktlinjer. Det bedömdes finnas utvecklingsområden i hur styrelse och nämnder bryter ned fullmäktiges mål.

Styrelse och nämnder bedömdes i allt väsentligt ha säkerställt att uppföljning och rapportering sker i enlighet med kommunens styrmodell. Uppföljning av prognos för måluppfyllnad görs per april, augusti och helår.

Slutligen visade granskningen att styrelse och nämnder i stort hade säkerställt en intern kontroll i enlighet med kraven i kommunens styrmodell. Granskningen visar att det saknas uppföljning för två kontrollmoment i överförmyndarnämndens internkontrollplan.

Granskning av delårsbokslut 2023

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten per augusti 2023 visade att delårsresultatet var förenligt med vad fullmäktige bestämt, med undantag för det finansiella målet ”nettoinvesteringar ska finansieras med egna medel”. Med anledning av att endast två av tre finansiella mål uppnåtts under delåret gjorde kommunstyrelsen bedömningen att kommunens verksamhet inte bedrivits enligt god ekonomisk hushållning. Revisionen delade denna bedömning. Kommunstyrelsen bedömde utifrån prognos att balanskravet skulle uppfyllas under 2023. Revisionen delade kommunstyrelsens bedömning.

Inom ramen för granskningen noterades att kommunen inte följer lagen om kommunal bokföring och redovisning avseende pensioner, där man gör avsteg från blandmodellen. Kommunen har under åren 2006 - 2015 gjort extra pensionsavsättningar redovisade som avsättning i balansräkningen i stället för som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Löpande granskning 2023

Som en del av årets redovisningsrevision har en löpande granskning av intern kontroll genomförts. Granskningen omfattade följande processer; bokslutsprocessen, IT-processen,

löneprocessen, anläggningsrutinen, exploateringsprocessen, inköp och bankutbetalningar, intäktsprocessen samt processen för att redovisa moms, skatter och avgifter.

I granskningen konstaterades att de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar har åtgärdats.

Bokslutsgranskning 2023

Granskningen är inte slutförd.

Övriga revisionsinsatser

Granskning av fastighetsunderhåll AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag

Granskningen visade att AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag i stort bedriver en tillfredställande styrning och kontroll av fastighetsunderhållet, men vissa utvecklingsområden har identifierats.

I granskningen framkom att bolaget har definierat den kvalitativa standard som underhållet ska upprätthålla samt att de bedriver en tillräcklig inventering och planering av genomförandet av underhållsåtgärder. Vidare gjordes analys av framtida kostnadseffekter av underhållsakten. Det identifierades dock utvecklingsområden vad gäller att dokumentera underhållsprocessen. Det saknades även en beslutad prioriteringsordning för fastighetsunderhåll samt mål eller riktlinje som fastslår hur stor del av omsättningen som ska budgeteras till det resultatförda underhållet. Vidare visade granskningen att bolaget inte gör någon tydlig samlad bedömning av storleken på det eftersläpande underhållet.

Ett antal rekommendationer lämnades till styrelse och VD.

Lekmannarevision av de kommunala bolagen

Lekmannarevisorerna har under 2023 genomfört en grundläggande granskning i stadens kommunalt ägda bolag.

Fördjupade dialogträffar med omsorgsnämnden

Revisorerna har under året genomfört tre fördjupade dialoger med omsorgsnämnden. Varje dialog har fokuserat på ett specifikt riskområde. Dialogerna har behandlat områdena utskrivning från slutenvården/god och nära vård, bemanning inom hemtjänsten/fast omsorgskontakt respektive ekonomistyrning och effektivitet.

Av dialogerna framkom att det pågår ett arbete med att möta utmaningarna som verksamheten står inför. Dock kvarstår betydande risker.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning för verksamheten. Kompetenshöjande insatser sker, men inte i den takt som krävs för att möta utmaningarna. Personalomsättningen inom omsorgsförvaltningen är hög och har ökat under 2023. Omsättningen är som störst bland

undersköterskor i hemtjänsten. Det hämmar utvecklingsarbete och möjligheter att efterleva de rutiner och strukturer som beslutats.

Vidare är Trollhättan, trots vidtagna åtgärder, fortsatt en av de kommuner i landet som har högst nettokostnadsavvikelse inom äldreomsorgen. Analys och arbete pågår för att vända detta, men fortsatt syns ingen tydlig effekt. Vi ser det som ytterst angeläget att utvecklingsarbetet inom hemtjänsten intensifieras för att komma till rätta med de ekonomiska utmaningar som verksamheten har att hantera.

UTKAST